

Viestintäyksikkö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 126/11
Luxemburgissa 24.11.2011

Tuomio asiassa C-70/10
Scarlet Extended SA v. Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs
SCRL (SABAM)

Kansallisen tuomioistuimen antama määräys, jolla internetyhteyden tarjoaja velvoitetaan ottamaan käyttöön suodatusjärjestelmä tiedostojen laittomien latausten estämiseksi, on unionin oikeuden vastainen

Tällainen määräys on vastoin kieltoa asettaa palvelun tarjoajalle yleinen valvontavelvollisuus sekä vaatimusta asianmukaisen tasapainon varmistamisesta yhtäältä immateriaalioikeuden suojan ja toisaalta elinkeinovapauden, oikeuden henkilötietojen suojaan ja vapauden vastaanottaa ja levittää tietoja välillä

Tämä asia on saanut alkunsa internetyhteyden tarjoajan Scarlet Extended SA:n ja belgialaisen tekijänoikeusjärjestön SABAMin, joka vastaa tekijöiden, säveltäjien ja tuottajien musiikkiteosten käyttöilupien myöntämisestä kolmansille, välisestä riidasta.

Vuonna 2004 SABAM totesi, että Scarletin palveluja käyttävät internetin käyttäjät lataavat internetistä ilman lupaa ja tekijänoikeuskorvauksia maksamatta sen teosvalikoiman teoksia käyttämällä vertaisverkkoja (sisällön jakamiseen tarkoitettuja avoimia, riippumattomia ja hajautettuja välineitä, joissa on kehittyneitä haku- ja lataustoimintoja).

Tribunal de première instance de Bruxellesin (Belgia) presidentti velvoitti SABAMin vaatimuksesta Scarletin internetyhteyden tarjoajana lopettamaan sakon uhalla tekijänoikeusloukkaukset tekemällä mahdottomaksi sen, että sen asiakkaat lähettävät tai vastaanottavat vertaisverkko-ohjelmistoa käyttämällä missään muodossa sähköisiä tiedostoja, joihin sisältyy SABAMin teosvalikoiman musiikkiteos.

Scarlet valitti ratkaisusta Cour d'appel de Bruxellesiin ja väitti, ettei mainittu määräys ollut unionin oikeuden mukainen, koska siinä tosiasiallisesti asetettiin yleinen velvollisuus valvoa viestejä sen verkossa, mikä oli Scarletin mukaan ristiriidassa sähköisestä kaupankäynnistä annetun direktiivin¹ ja perusoikeuksien kanssa. Tässä tilanteessa Cour d'appel kysyi unionin tuomioistuimelta, salliiko unionin oikeus sen, että jäsenvaltiot velvoittavat kansallisen tuomioistuimen määräämään, että internetyhteyden tarjoajan on otettava omalla kustannuksellaan ja ilman ajallista rajoitusta käyttöön ennakoivassa tarkoituksessa yleinen sähköisen viestinnän suodatusjärjestelmä tiedostojen laittomien latausten tunnistamiseksi.

Tänään antamassaan tuomiossa unionin tuomioistuin muistuttaa ensinnäkin siitä, että immateriaalioikeuksien haltijat voivat hakea määräystä sellaisia välittäjiä, kuten internetyhteyden tarjoajat, vastaan, joiden palveluita kolmannet osapuolet käyttävät heidän oikeuksiensa loukkaamiseen. Tuomioistuinten määräyksiä koskevat yksityiskohtaiset säännöt kuuluvat kansallisen oikeuden soveltamisalaan. Kyseisissä kansallisissa säännöissä on kuitenkin otettava huomioon unionin oikeudesta johtuvat rajoitukset, kuten muun muassa sähköisestä kaupankäynnistä annetussa direktiivissä säädetty kielto, jonka mukaan kansalliset viranomaiset eivät saa toteuttaa toimenpiteitä, joilla internetyhteyden tarjoaja velvoitetaan yleisesti valvomaan verkossaan siirtämiään tietoja.

¹ Tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista 8.6.2000 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY (EYVL L 178, s. 1).

Tästä unionin tuomioistuin toteaa, että kyseinen määräys velvoittaisi Scarletin valvomaan aktiivisesti kaikkien sen asiakkaiden kaikkia tietoja immateriaalioikeuksien kaikkien loukkausten estämiseksi. Tästä seuraa, että määräyksellä asetettaisiin yleinen valvontavelvollisuus, joka on sähköisestä kaupankäynnistä annetun direktiivin vastainen. Määräys loukkaisi myös tässä asiassa merkityksellisiä perusoikeuksia.

Immateriaalioikeuksien suoja toki taataan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa. Perusoikeuskirjasta tai unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ei kuitenkaan mitenkään ilmene, että mainittu oikeus olisi koskematon ja että sen suoja olisi siis ehdottomasti taattava.

Tässä asiassa määräys ottaa käyttöön suodatusjärjestelmä merkitsee kyseisten oikeudenhaltijoiden edun vuoksi kaikkien kyseessä olevan internetyhteyden tarjoajan verkossa kulkevien sähköisten viestien valvomista ja sitä, että kyseinen valvonta on lisäksi ajallisesti rajoittamatonta. Tällainen määräys merkitsisi siis huomattavaa puuttumista Scarletin elinkeinovapautteen, koska sillä velvoitettaisiin ottamaan käyttöön monimutkainen, kallis ja pysyvä tietotekninen järjestelmä yksinomaan Scarletin kustannuksella.

Määräyksen vaikutukset eivät myöskään rajoittuisi vain Scarletiin, koska suodatusjärjestelmä on omiaan loukkaamaan myös sen asiakkaiden perusoikeuksia eli heidän oikeuttaan henkilötietojen suojaan sekä heidän vapauttaan vastaanottaa tai levittää tietoja, jotka ovat Euroopan unionin perusoikeuskirjalla suojattuja oikeuksia. On nimittäin selvää, että kyseinen määräys merkitsisi kaiken sisällön järjestelmällistä analysointia sekä niiden käyttäjien IP-osoitteiden keräämistä ja yksilöimistä, joilta verkkoon on alun perin lähetetty laitonta sisältöä, ja että kyseiset osoitteet ovat suojattuja henkilötietoja. Määräys saattaisi myös vaarantaa tiedonvälityksen vapauden, koska kyseinen järjestelmä ei välttämättä riittävästi erottelisi laitonta ja laillista sisältöä, joten sen käyttö saattaisi johtaa sellaisten viestien estämiseen, joiden sisältö on laillinen.

Näin ollen unionin tuomioistuin on todennut, että kun kansallinen tuomioistuin on antanut määräyksen, jolla se on velvoittanut Scarletin ottamaan käyttöön mainitunlaisen suodatusjärjestelmän, se ei ole noudattanut vaatimusta asianmukaisen tasapainon varmistamisesta yhtäältä immateriaalioikeuden suojan ja toisaalta elinkeinovapauden, oikeuden henkilötietojen suojaan ja vapauden vastaanottaa ja levittää tietoja välillä.

Unionin tuomioistuin vastaa siis, että unionin oikeus on esteenä sille, että internetyhteyden tarjoaja määrätään ottamaan käyttöön kaikkia sen palveluiden kautta kulkevia sähköisiä viestejä koskeva suodatusjärjestelmä, jota sovelletaan ennakolta ja erotuksetta koko sen asiakaskuntaan, joka toteutetaan täysin internetyhteyden tarjoajan omalla kustannuksella ja jolle ei ole asetettu ajallista rajoitusta.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsittelemän yksittäisen asian yhteydessä unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavasti samanlaista ongelmaa käsitteleviä muita kansallisia tuomioistuimia.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla sivustolta "[Europe by Satellite](#)". ☎ (+32) 2 2964106